

סיפורים נפלאים פרשת קורח

"ואון בן פלת" (טז, א)

מאתים וחמשים אנשים, וראה כי לאהרן לא קורה דבר, ואלו אתה עתיד להיענש, וכך ידעו הכל במי בחר ה'!"
(לאור הנר)

איתא בגמרא דאון בן פלת אשתו הצילתו. מעשה ביהודי חסיד גור שבתו נישאה לאחד שאינו מחוג החסידים. כאשר פרצה מלחמת יום הכיפורים בשנת תשל"ד, היה צריך אותו חתן להתגייס וללכת לחזית המלחמה, אך אשתו לא הסכימה שילך עד שיכנס לכ"ק האדמו"ר מגור בעל ה"בית ישראל" זצוק"ל לקבל ברכת פרידה. בלית ברירה נכנס אל ה"בית ישראל" וקיבל ברכת פרידה. באחד הימים בהיותו בחזית ניצל בדרך נס ולא נפגע. כאשר נגמרה המלחמה ושב לביתו בשלום, בא שוב אל ה"בית ישראל" ולהודות לו על הנס שקרה עמו בזכות ברכתו. כאשר נכנס אל ה"בית ישראל", עוד לפני שפתח את פיו, אמר לו ה"בית ישראל" - "און בן פלת אשתו הצילתו".

"ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם וגו'" (טז, לב)

הגאון רבי עמרם חסידא זצ"ל, מגדולי גדוליה של הונגריה המעטיירה, בהיותו כבן שש שנים, נטפל אליו גוי אחד ולקח ממנו בכח את הטלית קטן שלבש על בגדיו. הילד החל לבכות ולצרוח בקול מר, ולא הסכים בשום אופן לזוז מן המקום עד שיביאו לו טלית קטן אחר. ואז, מתוך אנחת צער אמיתית ורוויית כאב, פלט הנער "הלוואי ויבלע הגוי הזה באדמה". לא עברו ימים מועטים והקול נשמע בעיר, שאותו הגוי נפל לבור עמוק ואיבריו התרסקו. כששאלו את עמרם הקטן, מה ראה לגלג עליו דווקא קללה זו 'שיבלע באדמה', השיב שגם קרח שלגלג על מצות ציצית נבלע באדמה.
(עלינו לשבח)

"אתה וכל עדתך היו לפני ה' אתה והם ואהרן מחר" (טז, טז)

מדוע היה צריך קרח לעמד ביחד עם אהרן ליד מאתים וחמשים מקריבי הקטרת?

"ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש" (טז, לב)

על הפסוק בקהלת (ה, יב) "עושר שמור לבעליו לרעתו" דרשו חז"ל (פסחים קיט, א) "אמר רבי שמעון בן לקיש: זה עשרו של קורח". העושר הזה היה רק "לרעתו", מבלי שתהיה לו כל טובה ממנו.

הרב משה ברדוגו, מחכמי מקנס, מתרץ זאת באמצעות הגמרא (סנהדרין צג ע"א) המספרת ששני נביאי שקר נסו להתחתן עם בתו של נבוכדנצר, והיא ספרה על כך ל אביה. קרא נבוכדנצר לנביאי השקר הללו אמר להם: "חנניה, מישאל ועזריה אמרו לי שאלוקים שונא זימה". " להם אמר כך, ולנו אמר אחרת" - השיבו לו נביאי השקר.

מספרים כי הברון רוטשילד הגיע לעיירה אחת בשעת בוקר מוקדמת, ושאל מתי מתפללים תפילת שחרית. אמרו לו, בשעה שבע. הוא נכנס לבית הכנסת וראה שכולם כבר נמצאים: הרב, החזן, הדיין, המתפללים, ולמרות זאת לא מתחילים בתפילה...

נענה נבוכדנצר: "ידוע אני שהם היו נביאים משום שבדקתי אותם, כעת אבדק אתכם על ידי הכנסתכם לאש, ונראה כיצד ייפול דבר". "הם היו שלשה ואנחנו רק שנים" - נסו נביאי השקר להציל את עצמם ברגע האחרון. "אם כן" - הסכים נבוכדנצר - "בחרו לכם מישהו שלישי". הביאו אותם רשעים את יהושע הכהן הגדול, וכשהושלכו לתוך כבשן האש הם נשרפו, וליהושע נחרכו מעט הבגדים. אמר לו נבוכדנצר: "מדוע לחנניה, מישאל ועזריה לא קרה כלום, ולך נשרפו הבגדים?" ענה לו: "הם היו שלשה ואני אחד".

מששאל לסיבת העיכוב, הסבירו לו כי ה"גביר" של העיירה טרם הגיע, וכולם מחכים לו...

עוברות חמש דקות, עשר דקות, וכולם עדיין מחכים... בשבע ורבע מגיע ה"גביר" עם עיניים שנפתחו לו זה עתה מהשינה, צועד למקומו בכותל המזרח, מתיישב ליד הרב ונותן את האות שאפשר להתחיל בתפילה...

הברון רוטשילד התפלץ בקרבו מחוצפתו של אותו "גביר", רב בית הכנסת צריך להמתין לו, כל ה'עוילים' צריך להמתין לו, א חוצפה!...

הברון החליט להעמידו במקומו... הגיע קריאת התורה. הברון ביקש עליה, ולאחריה עשו לו "מי שברך". כשהגבאי הגיע לקטע "בעבור שיתן" אמר הברון רוטשילד: "בעבור שאני נודב כפי שווי כל רכושו של הגביר"...!

מכיוון שהגבאי לא ידע שהעומד לפניו הוא הברון רוטשילד, הוא נזעק ואמר לו: "משוגינער!" (משוגע) לגביר הזה יש הון עתק!" והברון נשאר בשלו: "בעבור שאני נודב כפי שווי כל רכושו של הגביר"...

לכן אמר לו משה: "לך ועמד מחר ביחד עם אהרן ליד אותם

לעי"נ הרה"צ

פנחס בן ר' בנימין ביינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

סיפורים נפלאים פרשת קורח

נענה רבי משה ואמר: "וכי מה רבותא בכך? הלא כתיב 'בהרימכם את חלבו ממנו', אין לתת צדקה מהחלק הפחות, אלא מן המובחר ביותר!" (ומתוק האור)

"שכר הוא לכם חלף עבדתכם" (יח, לא)

מעשה במלך, שחפץ היה שיציירו לו ציורים נאים ביותר על קירות הטרקלין הגדול שבארמונו. חפצו היה שציורים אלו יהיו יפים ביותר, ציורים שאין כדוגמתם בארמונות מלכים אחרים. לכן, ישב והגה רעיון, הוא לא יזמין צייר אחד לארמונו, הוא יזמין את ארבעת הציירים הטובים ביותר. כל אחד מהם יצייר קיר אחד בציור שונה מרעהו, ובאופן זה יראו בארמון ציורים שעדיין לא ראתה עין עד כה. ואמנם, לאחר חיפוש מדוקדק, נבחרו ארבעה מגדולי הציירים של התקופה, והם הובאו ממרחקים לארמון המלך. המלך תאר בפניהם את המשימה הגדולה, והוסיף ואמר שאם יצליחו בתפקידם וציוריהם יהיו יפים ביותר, גם שכרם יהיה רב ביותר, כפי שרק מלך מסוגל לשלם למי שהוא מרוצה מעבודתו. שלושה מבין הציירים ניגשו במרץ למלאכתם והשקיעו את מיטב מאמצייהם וכישרונותיהם כדי להוציא מתחת ידם את הציורים היפים ביותר שביכולתם להוציא. לעומתם, הצייר הרביעי, שלא חפץ להתאמץ בעבודה, הגה רעיון. הוא קיווה שהמלך יהיה מרוצה מהרעיון המקורי שלו, למרות שלא הושקע בו עמל כלשהו, ויעשירו בעושר רב עבור הרעיון עצמו. אותו צייר הזמין מראה, שכיסתה את כל הקיר הרביעי, ובמראה זו השתקפו כל שלושת הציורים האחרים. שלושת הציירים עמלו והשלימו את ציוריהם, והצייר הרביעי השלים את התקנת המראה. המלך הגיע לאחר סיום העבודה לטרקלין, בחן את כל ארבע העבודות בדקדוק וקבע שלמחרת, בשעה מסוימת, יתייצב כל צייר ליד הקיר שעבד עליו, והמלך יתן לו את שכרו. ואמנם, בשעה היעודה הגיע המלך והושיט לכל אחד מארבעת הציירים מעטפה חתומה, הציירים הודו למלך וניתן האות לפתוח את המעטפות. צייר אחד פתח את המעטפה, ואמנם הייתה בה המחאה בסכום גבוה ביותר, וכן אצל השני והשלישי. כולם ציפו לפתיחת המעטפה של מתקין המראה. כולם היו סקרנים לדעת מהו הסכום שהמלך החליט להעניק לו על רעיונו. והנה הצייר פתח את המעטפה, חיפש בה המחאת כסף, אולם במקומו מצא מכתב, שבו היה כתוב, הנני מודה לך על המראה שבה רואים את שלושת הציורים האחרים. בוודאי ראית במראה גם כיצד הענקת המחאות עם סכומים גבוהים לציירים שעמלו לצייר את קירות ארמוני. ההמחאות הללו, שהשתקפו בראי, הן יהיו שכרך. ללא עמל, ללא יגיעה עצמית וללא השתדלות שהאדם יפיק מעצמו את המיטב, ללא כל אלו, לא מגיעים לתוצאות רוחניות ולא לשכר טוב. מי שאינו מתאמץ, אלא מנסה להתחכם ולחקות אחרים, הדברים יהיו ניכרים היטב בבוא יום התשלום. האדם העמל יקבל את שכרו הגדול, ומי שלא עמל לא יראה כלל את שכרו. העמל הוא היסוד של עבודת ד', ובזכותו זוכים לכל הטוב הצפון לצדיקים. ככל שהעמל יותר גדול, בהתאם לכך גדל גם שכרו של עובד ד'.

נענה הגבאי ואמר לו: "ר' איד! אל תעשה ליצנות! אם אתה רוצה לתרום לבית הכנסת - תאמר סכום! ואם אינך רוצה לתרום - אין אף אחד שמחייב אותך".

והברון משיב: "כבר אמרתי לך שאני רוצה לתרום! ואף אמרתי לך בדיוק את הסכום שאני מעוניין לתת!"

"ויש לך את הסכום הזה לתרום?" שאל הגבאי.

"יש לי גם פי אלף מהסכום הזה..."

רק אז הבין תפס הגבאי כי הברון רוטשילד בעצמו הוא העומד לפניו...

הגבאי רץ בהתרגשות אל ה"גביר" של העיירה, וביקש ממנו לפרט את סכום הונו, כדי שהברון רוטשילד יידע כמה לתת.

ה"גביר" כמובן סרב לכך כשהוא מצטדק שאינו חושף ברבים את כל רכושו...

ניסו לשכנע אותו: "מדובר כאן על הפסד ענק לכל הקהילה. כסף זה שיתרום הברון, יסייע לכל עניי העיירה! אם לא תגלה את סכום הרכוש שבידך - הברון יעזוב את העיירה ונפסיד את הכל!"

והגביר נשאר בסירובו: אי אפשר לדרוש ממני לחשוף את ענייני הפרטיים ברבים!"

מה יש לדבר? כל הקהילה הלכה לביתו של הגביר והחלה לעשות שם הפגנה...

אמר להם הברון רוטשילד: "אין צורך שהוא יגלה, יש בכוחי לברר את כל "עושרו" בכוחות עצמי.

הגביר פנה אל העורך דין והרואה חשבון הרלוונטיים והם בדקו ובררו שוב ושוב ו... התברר שאין לו כמעט כלום... בלון ריק...

אבל הוא ה"גביר" של העיירה... כולם מחכים לו לתפילה...

"עושר שמור לבעליו לרעתו" מפרש רש"י (קהלת ה, יב) "כעשרו של קורח שעל ידי כן נתגאה וירד לשאול". (יחי ראובן)

"בהרימכם את חלבו ממנו" (יח, ל)

מפסוק זה אנו למדים, כי יש לתת לתרומה את הטוב ביותר, ולא להסתפק בנתינה של החלקים הפחות טובים, אשר בין כה וכה דינם לזריקה.

מי שנהג במובן זה הלכה למעשה היה רבי משה פרדו זצ"ל, מקים מוסדות "אור החיים" ומייסד ישיבות לבני תורה ספרדים וישיבות לבעלי תשובה.

היה זה כאשר הבחין רבי משה באחת מן הישיבות בבחור שאינו מתפלל עם הציבור. לשאלתו, סיפרו לו כי אותו בחור הגיע מבית חילוני לגמרי, והוריו כל כך כועסים עליו על שחזר בתשובה, עד שניתקו אתו כל מגע, ואין לו כסף אפילו כדי קניית זוג תפילין, ובלית ברירה הוא לומד כשהבחורים מתפללים, ומתפלל לאחר מכן בתפילין ששואל מאחד הבחורים.

לשמע הדברים הלך רבי משה ונתן לו את זוג התפילין שלו במתנה! כשנודע הדבר לראש הישיבה, הוא ניגש ושאל אותו: "האם נתת לו את התפילין שלך? הלא הם תפילין מהודרות ממש!"